

KAZALIŠNI FRAGMENT II

PREMIJERE *Straga, u sredini, visoki dvokrilni prozor otvoren prema vedrom noćnom nebu. Mjesec se ne vidi.*

PORTRET *U prosceniju, s lijeve strane, na jednakoj razdaljini od zida i crte prozora, malen radni stol. Na stolu isključena svjetiljka i aktovka prepuna dokumenata.*

RAZGOVOR *Na desnoj strani, simetrično postavljen, identičan stol s isključenom svjetiljkom, bez dodatnih rekvizita.*

MEĐUNARODNA SCENA *Vrata u prosceniju, s lijeve strane.*

OBLJETNICE *Uspravan pred lijevom polovinom prozora, leđima okrenut pozornici, C.*

VOX HISTRIONIS *Duga stanka.*

TEORIJA *Ulazi A: Smješta se za stol na desnoj strani, leđima okrenut zidu. Stanka. Pali svjetiljku. Vadi ručni sat, pro- vjerava koliko je sati i odlaže ga na stol. Stanka. Gasi svjetlo.*

NOVE KNJIGE *Duga stanka.*

TEMAT *Ulazi B: Smješta se za stol s lijeve strane, leđima okrenut zidu. Stanka. Pali svjetiljku, otvara aktovku i sa- držaj istresa na stol. Podiže glavu, ugleda A.*

DRAME *B: – Oooh!*

A: – Ššššt! Ugasi. (B gasi svjetlo. Duga stanka. Potiho.) Kakva noć! (Duga stanka. Sam za sebe.) Još uvijek ne mogu shvatiti. (Stanka.) Zašto mu trebaju naše usluge. (Stanka.) Čovjeku poput njega. (Stanka.) I zašto ih dajemo nizašto. (Stanka.) Ljudi poput nas. (Stanka.) Misterij. (Stanka.) No dobro... (Stanka. Ponovno pali svjetiljku.) Bacamo se na posao? (B ponovno pali svoju svjetiljku, premeta po papirima.) Samo najbitnije. (B premeće po papirima.) Rezimiramo i odlazimo. (B premeće po papirima.) Spreman?

B: – Potpuno.

A: – Slušamo te.

B: – Neka skoči.

A: – Kad?

B: – Odmah.

A: – Odakle?

B: – Odavde će biti dobro. Tri, tri i pol metra po katu, čini dobrih dvadeset pet.

Stanka.

A: – A ja sam mislio da smo na šestom. (Stanka.) Ništa ne može poći po krivu?

B: – Treba samo pasti na dupe, kao što je i živio. Kra- ljeznica pukne a tripice eksplodiraju.

Stanka. A ustaje, odlazi do prozora, naginje se, gleda dolje. Stanka. Uspravlja se, gleda nebo. Stanka. Vraća se na svoje mjesto.

A: – Pun mjesec.

B: – Ne sasvim. Sutra.

A vadi iz džepa mali planer.

A: – Koji je danas?

B: – Dvadeset četvrti. Sutra je dvadeset peti.

A (okrećući stranice): – Devetnaesti... dvadeset drugi... dvadeset četvrti... (Čita.) Majka Božja Pomoćnica. Pun mjesec. (Vraća planer u džep.) Gdje smo ono stali... da vidimo... neka skoči. To je, dakle, naš zaključak.

B: – Posao, obitelj, treća domovina, jebanje, financije, umjetnost i priroda, savjest, zdravlje, stambeno pitanje, Bog i ljudi, sve same katastrofe.

Stanka.

A (zamišljen): – Je li to razlog? (Stanka.) Je li to razlog? (Stanka.) A smisao za humor? Za relativizaciju?

B: – Srvnjeni sa zemljom.

Stanka.

A: – Siguran si da ne griješimo?

B (srdit): – Obratili smo se najboljim izvorima. Sve smo vagali, nanovo izvagali, prekontrolirali, provjerili. Nema tu (maše svežnjem papira) ni jedne jedine riječi koja nije čvrsta poput čelika. Stoji poput ka- tedrale. (Silovito baca papire na stol. Rasipaju se po podu.) Sranje!

Sakuplja ih. A podiže svoju svjetiljku i prošeće se oko njega, potom je vraća na mjesto.

A: – Ima i gorih stanova. (Okreće se prema prozoru.) Pogled je čak lijep. (Stanka.) Je li ovo što se vidi Jupiter?

Stanka.

B: – Gdje to?

A: – Ugasi. (Gase svjetla.) Sigurno je to on.

B (ozlojeđen): – Gdje?

A (ozlojeđen): – Tamo. (B se naginje, naprijed, natrag.) Tamo, desno, u kutu.

Stanka.

B: – Ma ne, ovo tu treperi.

A: – Pa što je to onda?

B (ravnodušno): – Ne znam. Sirius. (Ponovno pali svjet- lo.) Onda? Radimo ili se zabavljamo? (A pali svjet- lo.) Zaboravljaš da nije doma. Brine se o mački. Na kraju mjeseca, šic natrag na svoju splav. (Stanka. Glasnije.) Zaboravljaš da nije doma.

A (ozlojeđen): – Zaboravljam, zaboravljam! A on, on ne zaboravlja? (Ushičeno.) Ali to je ono što nas spa- šava!

B (traži po papirima): – Pamćenje... pamćenje... (Uzima list papira.) Citiram: “Slonovsko – kad su u pitanju teški udarci, ptičje – kad se radi o ljepotama živ- ljenja.” Iskaz Gospodina Poljaka, orguljaša iz Posa- vine i dugogodišnjeg prijatelja.

Stanka.

A (tužno): – Tssss!

B: – Citiram: Kad su ga tom prigodom upitali – u zagra- di – (rastava od stola i postelje) o zahladenju naših odnosa, jedino što je našao za shodno navesti jest pet ili šest pobačaja koji su bacili sjenu – u zagra- di – (ah, nipošto ne mojom krivnjom!) na prvo raz- doblje naše veze te odbijanje koje sam s tim u vezi morala na kraju suprotstaviti – u zagradi – (oh, i te kako protiv svoje volje!) svemu što izbliza ili izdale- ka podsjeća na seksualan čin. Ali o našoj sreći – u zagradi – (jer dakako da je nje bilo, mislim tu na prve obostrane prisege vjernosti u Labinu pod bije- lim bagremovima, pa i na prvih petnaest minuta naše prve bračne noći na Korčuli ili pak na prve ve- čeri uz svjetiljku u našem bračnom gnijezdu u Vla- škoj ulici), nije bilo ni spomena, gospodine, ni spo- mena. Iskaz gospode Alojzije Srećković-Sivković, švelje sa stanom u Vlaškoj ulici.

A (tužno): – Tssss!

B: – Nastavljam s citatom: “Iz naše nacionalne epopeje pamtio je samo katastrofe, što ga nije spriječilo da dobije svoju prvu pohvalnicu u kategoriji kandidata koji su zamalo zadovoljili na državnom ispitu.” Iskaz Gospodina Gverovića, povrtlara u Opuzenu i dugo- godišnjeg prijatelja. (Stanka.) “Ni jedna jedina pro- livena suza u našoj obitelji nije postojala, a sam Bog zna kako smo s njima stajali, da istu nije po- hranio i pobožno sačuavao taj neiscrpnj spremnik tuge, s datumom, satom i prigodom. Ni jedna jedi- na radost, a nije ih bilo mnogo, srećom nije bila nekim obrnutim fenomenom tamo zauvijek otoplje- na kao pod utjecajem kakva koroziva. To je od me- ne naslijedio.” Iskaz pokojne Gospode Nomora-Siv- ković, književnice. (Stanka.) Hoćeš još?

A: – Dosta.

B: – Citiram: “Kad biste ga, nakon nekoliko čašica, za- čuli kako priča o svom životu, pomislili biste da je isti proveo isključivo u paklu. Znali smo se previjati od smijeha. Bila mi je to podloga za skeč koji je polučio velik uspjeh.” Iskaz gospodina Bukovara, dramskog umjetnika, na stanu kod gospode Udo-

vice Zerić-Bukovar, iz Varudele, u Istri, i dugogodišnjeg prijatelja.

Stanka.

A (*sa žaljenjem*): – Tssss! (*Stanka.*) Tsssss!

B: – Vidiš. (*Patetično.*) Nije doma i to i te kako dobro zna.

Stanka.

A: – Pogledajmo sada pozitivne elemente.

B: – Pozitivne? Hoćeš reci elemente koji bi ga svojom naravi natjerali da povjeruje... (*Oklijeva, potom, s naglom silovitošću.*)... da se jednoga dana to može promijeniti? Ha? To hoćeš? (*Stanka. Smirenije.*) Takvih nema.

PREMIJERE

PORTRET A (*blazirano*): – Ma ima ih, ima, to je ono najljepše.

RAZGOVOR Stanka. B *prekapa po papirima.*

MEĐUNARODNA SCENA

B (*podizujući glavu*): – Oprosti, Bertrande. (*Stanka. Prekapa po papirima. Podiže glavu.*) Ne znam što me spopalo. (*Stanka. Prekapa. Podiže glavu.*) Trenutak smetenosti. (*Stanka. Prekapa.*) Postoji ta priča s tombolom... možda. Sjećaš se?

VOX HISTRIONIS

A: – Ne.

TEORIJA

B (*istodobno čitajući*): – “Dvije stotine srećki... pobjednik osvaja vrlo dragocjen ručni sat... masivno zlato, 19-karatna punca, vrhunac preciznosti, pokazivač datuma, sata, minute i sekunde, ekstrašik, neuništiva opruga, kronometar, motiv sidra s 19 rubina, otporan na udarce, otporan na magnetsko polje, hermetički zatvoren, vodootporan, ne hrđa, model koji ne treba navijati, sekundna kazaljka, švicarske komponente, luksuzan remen od krokodilske kože.”

A: – Eto vidiš! Čak i bez naročitog polaganja nada. Tek puka sreća. Hajmo dalje, ima za njega još šanse!

B: – Na žalost, nije sam pribavio listić. Dali su mu ga. Zaboravljaš.

A (*ozlojeđen*): – Zaboravljam, zaboravljam! A on ne zabo... (*Stanka.*) Pa dobro, sačuvao ga je?

B: – Tko će ga znati!

A: – Pa dobro, prihvatio ga je? (*Stanka.*) Pa dobro, nije ga odbio?

B: – Citiram: “Posljednji put kad sam ga vidio spremao sam se unovčiti ček u Poštanskoj banci. Sjedio je na jednom od onih stupića koji, povezani me-

đusobno lancima, onemogućavaju vozilima pristup zgradi, ledima okrenut tvornici Končar. Ne bi mu bili dali ni lipe. Sjedio je pognut, ruku na koljenima, raširenih nogu, spuštene glave, tako da sam se zapitao ne povraća li možda. No kad sam se primakao, utvrdio sam da je samo zaokupljen promatranjem psećeg dreka između svojih nogu. Kad sam istog vrhom kišobrana lagano pomaknuo, opazio sam njegov pogled koji je pratio kretanje i zapiljio se u predmet na njegovoj novoj poziciji. I to u tri sata popodne, molim vas lijepo! Priznajem da ga nisam imao hrabrosti pozdraviti, bio sam preneražen. Jednostavno sam mu u bočni džep ubacio listić za tombolu do kojeg mi nije bilo stalo, poželjvši mu u sebi sreću. Kad sam dva sata kasnije izišao iz Poštanske banke, nakon što sam ostvario željenu isplatu, još uvijek se nalazio na istom mjestu i u istom položaju. Ponekad se pitam je li još živ.” Iskaz Gospodina Feckmanna, stručnjaka za knjigovodstvo i prijatelja u dobrim i lošim danima.

Stanka.

A: – Otkad datira spis?

B: – Odnedavno.

A: – A pomislio bi prastaro sjećanje. (*Stanka.*) Drugo ništa?

B (*papiri*): – Ah... sitnice... stara tetka bez nasljednika... nedovršena partija šaha s korespondentom u Melbourneu... nikad usahnula nada da doživi istrebljenje vrste... aljkavo potisnute književne aspiracije... stražnjica neke mljekarice s Dolca... takve stvari.

Stanka.

A: – Završavamo večeras, zar ne.

B: – To sigurno. Sutra smo u Stubičkim Toplicama.

A (*sumoran*): – Ništa ga nismo naučili. Ubrzo ćemo ga napustiti posljednji put, a da ništa novoga nismo nadodali onome što je već znao.

A: – Svi ti iskazi, nije o njima imao pojma. To ga je zasigurno dokrajčilo.

A: – Možda i nije. (*Stanka.*) O tome nemaš ništa. (*Papiri.*) To je od iznimne važnosti. (*Papiri.*) Nešto što je navodno sam rekao... čini mi se...

B (*papiri*): – Onda pod “Povjeravanja”... (*Uz smiješak.*)

Luka Petrušić i Natalija Dordević

Poglavlje s malo sadržaja. (Papiri.) Povjeravanja... povjeravanja... Ah!

A (nestrpljivo): – Onda?

B (čita): – “Migrene... smetnje u vidu... nekontrolirani strah od zmija” ...to nije to... “fibrozne izrasline... fobija od ptica pjevica... slušne smetnje... potreba za nježnošću”... tu smo... “unutarnja tišina... prirodna sramežljivost...” Ah! Slušaj ovo: “Morbidno osjetljiv na tuđe mišljenje...” (Podiže glavu.) Vidiš!

A (tužno): – Tsstss.

B: – Pročitat ću ti cio ulomak. (Čita.) “Morbidno osjetljiv na tuđe mišljenje” (Gasi mu se svjetiljka.) Gle! Crkla je žarulja! (Svjetiljka se ponovo pali.) E pa nije. Valjda je slab kontakt. (Pregledava svjetiljku, premješta žicu.) Žica je bila savijena, sad će biti u redu. (Čita.) “Morbidno osjetljiv...” (Svjetiljka se gasi.) Koje jebeno sranje.

A: – Pokušaj je malo protresti. (B protrese svjetiljku. Ona se pali.) Vidiš! Taj sam trik naučio u izviđačima.

Stanka.

B, A (zajedno): – “Morbidno osjetljiv...”.

A: – Ne diraj stol.

B: – Što?

A: – Ne diraj stol. Ako je kontakt, dovoljan je i najmanji udarac.

B: – Ta ti je dobra! A moji papiri!

A: – Dobro, onda samo nježno.

B (nakon što je malo unatrag pomaknuo stolicu): – “Morbidno osjetljiv...”

Svjetiljka se gasi. B snažno udara šakom o stol. Svjetiljka se ponovo pali. Stanka.

A: – Čudnovata li je ta struja.

B (ubrzanim govorom): – “Morbidno osjetljiv na tuđe mišljenje u trenutku, hoću reći svaki put i za cijeloga trajanja primanja na znanje...” (Prekida.) Kakav je ovo kineski.

A (nervozno): – Nastavi! Nastavi!

B: – “... za cijeloga trajanja primanja na znanje, i to u oba slučaja, hoću reći bilo da mi ga je bilo ugodno za čuti ili me naprotiv rastuzilo, i iskreno rečeno...” (Prekida.) Sranje! Gdje je tu glagol?

A: – Koji glagol?

B: – Glavni!

A: – Ja ovo više ne mogu pratiti.

B: – Idem ja potražiti glagol, a svih tih ostalih pizdarija u sredini ću se ostaviti. (Traži.) “Bijaše... mogaše...” ... ma čuješ ti ovo!... “primaše... ignoriraše...” Za Boga miloga!... ah... “nisam na žalost”... evo, pronašao sam! (Pobjedonosno.) “Nisam na žalost bio sposoban...” Eto ti ga na!

A: – I što je od toga sad ispalo?

B (svečanim tonom): – “Morbidno osjetljiv na tuđe mišljenje u trenutku...” Pizdarije, pizdarije... “Nisam na žalost bio sposoban...”

Svjetiljka se gasi. Duga stanika.

A: – Hoćeš da zamijenimo mjesta? (Stanka.) Razumiješ što hoću reći? (Stanka.) Da ti sa svojim stvarima dođeš ovdje, a ja da odem tamo. (Stanka.) Ne cendraj, Morvane, to ništa ne pomaže.

B: – To su živci! (Stanka.) Ah, da sam dvadeset godina mlađi, prosoj bih si mozak!

A: – Ššššš! Nikad ne govori takve bedastoće. Čak ni prijateljima.

Stanka.

B: – Mogu li doći k tebi? (Stanka.) Potrebna mi je ljudska toplina.

Stanka.

A (hladno): – Kako hoćeš. (B ustaje i prilazi A-u.) Uzmi barem svoje spise. (B se vraća po papire i aktovku, ponovno odlazi do A, odlaže papire i aktovku na stol, ostaje stajati. Stanka.) Hoćeš mi sjesti u krilo?

Stanka. B se vraća po stolicu, ponovno prilazi A-u, za staje pred stolom, sa stolicom u naručju. Stanka.

B (sramežljivo): – Da sjednem kraj tebe? (Gledaju se.) Ne? (Stanka. Tužno.) Onda preko puta. (Sjeda sučelice A, promatra ga. Stanka.) Nastavljamo?

A (gromoglasno): – Okončajmo s time i podimo spavati.

B prekapa po svojim papirima.

B: – Uzet ću svjetiljku. (Privlači je k sebi.) Samo da izdrži. Što bismo nas dvoje radili u mraku? (Stanka.) Imaš šibice?

A: – Uvijek! (Stanka.) Što bismo radili? Otišli bismo do

prozora pod svjetlost zvijezda. (Druga svjetiljka se ponovno pali.) Ili bolje rečeno, otišao bi sam.

B (žustro): – A ne, ne bih sam.

A: – Dodaj mi list papira. (B mu dodaje list papira.) Ugasi svjetiljku. (B gasi.) Uups, tvoja se ponovno upalila. (B se osvrće.) Idi je ugasiti.

B: – Što se mene tiče, dosta mi je tih fora.

A: – Imaš pravo. Idi je, dakle, ugasiti.

B ustaje, odlazi do svog stola, isključuje svjetiljku. Stanka.

B: – Što sad moram učiniti? Ponovno je upaliti?

A: – Vрати se ovamo.

B: – Onda upali, ništa ne vidim.

A pali svjetlo. B se vraća sjesti sučelice A-u. A gasi svjetlo, ustaje. S papirima u ruci prilazi prozoru, zastaje, gleda u nebo. Stanka.

A: – Kad pomisliš da je sve ovo tek termonuklearna fuzija! Sve ovo blještavilo! (Naginja se nad papir i čita, pomalo oklijevajući.) “Kao desetogodišnjak, prvi put bježi iz obiteljskog doma, sutradan ga dovode kući, kažnjavaju te dobiva oprost.” (Stanka.) “Kao petnaestogodišnjak bježi iz obiteljskog doma drugi put, nakon osam dana dovode ga kući, izlemaju te dobiva oprost.” (Stanka.) “Kao sedamnaestogodišnjak bježi iz obiteljskog doma treći put, vraća se povijena repa nakon šest mjeseci, zatvaraju ga, nakon čega dobiva oprost.” (Stanka.) “Kao sedamnaestogodišnjak bježi iz obiteljskog doma posljednji put, nakon godinu dana vraća se na koljenima, biva izbačen, nakon čega dobiva oprost.

Stanka. Prilazi sasvim blizu prozoru kako bi vidio C-ovo lice, što ga primorava da se malo nagne van, ledi-ma okrenut u prazno.

B: – Pazi!

Duga stanika. Nitko se ne pomiče.

A (tužno): – Tsstss! (Ponovno vraća ravnotežu.) Upali. (B pali svjetlo. A se vraća za svoj stol, ponovno sjeda, pruža B-u list papira koji ovaj uzima u ruke.) Nije posebno praktično, ali snači ćemo se.

B: – Kako je on?

A: – Ne baš najbolje.

B: – Još uvijek ima onaj svoj smiješak?

A: – Vjerojatno.

B: – Kako, vjerojatno, pa upravo si ga pogledao.

A: – U tom trenutku ga nije imao.

B (zadovoljno): – Ah! (Stanka.) Nikad nisam shvaćao kojeg će mu vruga taj osmijeh. A oči? Još uvijek izbu-ljene?

A: – Zatvorene.

B: – Zatvorene!

A: – Oh... učinio je to samo zato da me ne bi vidio. Vjerojatno ih je ponovno otvorio. (Stanka. Silovito.) Trebalo bi u te ljude buljiti dvadeset četiri sata dnevno! I tako tjedan dana! I to bez njihova znanja!

Stanka.

B: – Meni se čini da ga imamo.

A: – Vrtimo se u krug, idemo dalje, idemo dalje.

B prekapa po papirima, nalazi list papira.

B (čitajući velikom brzinom): – “Morbidno osjetljiv na tuđe mišljenje u samom trenutku” – pizdarije pizdarije pizdarije – “nisam ga na žalost bio sposoban zapamtiti dulje od deset, najviše petnaest minuta, to jest samo onoliko vremena koliko mi je bilo potrebno da ga asimiliram, da bi nakon tog trenutka bilo kao da mi se ništa nije reklo.” (Stanka.) Ojoj-ojoj.

A (zadovoljno): – Vidiš! (Stanka.) Gdje je to rekao?

B: – U navodno nikad odaslanom pismu upućenom anonimnoj obožavateljici. (Sa žaljenjem.) Zaboravio sam!

A: – Obožavateljici? Zar je imao obožavateljice?

B: – Počinje s Draga prijateljice i obožavateljice, to je jedino poznato.

A: – Ma daj, Morvane, smiri se, pisma obožavateljica-ma, znamo o čemu se tu radi. Ne treba sve doslovno shvaćati.

B (sa žestinom, udarajući po papirima): – Evo zapisa, posljednja verzija. Po njemu se ravnamo. Kasno je sad govoriti ovo (udarajući na lijevu stranu) je u redu, a ovo (udarajući na desnu stranu) je loše. Sad stvarno zajebevaš.

Stanka.

A: – Dobro, rezimirajmo.

B: – Pa samo to i radimo.

A: – Budućnost – crno mu se piše, prošlost – takva ka-
vom je se sjeća – neoprostiva, motivi za odlaganje
beznačajni, a najbolji savjeti nemaju učinka. U
redu.

B: – Stara tetka bez nasljednika je tebi beznačajna?

A (*srdlačno*): – On nije tip koji bi se okoristio. (*Strogo.*)
Trebalo uzeti u obzir klijentov temperament, Morva-
ne. Nije dovoljno gomilati dokumente.

B (*uvrijeđen, lupa po papirima*): – Za mene je klijent
ovdje unutra i nigdje drugdje.

A: – No i onda? Ukazuje li išta na osobnu dobit? Ta sta-
ra tetka, je li joj se ikad nešto posebno dodvora-
vao? Pa ta mljekarica, uzmimo nju, otkako kod nje
kupuje kravli sir, je li mu ikad pomanjkalo poštova-
nja prema njoj? (*Stanka.*) Nije, Morvane, razumiješ.

Kratko mačje mjaukanje. Stanka. Ponovo mjaukanje,
glasnije.

B: – Sigurno je mačka.

A: – Vjerojatno. (*Duga stanka.*) Onda, je li to u redu? U
budućnosti – crno mu se piše, prošlost...

B: – Može! (*Počinja pospremati papire u aktovku. Umor-
no.*) Neka skoči.

A: – To su svi dokazi?

B: – Neka skoči, neka skoči! (*Završava sa spremanjem
papira, ustaje, s aktovkom u ruci.*) Idemo?

A gleda na sat.

A: – Sada je... deset sati... i dvadeset pet minuta. Ne-
mamo vlak prije jedanaest i dvadeset. Ajmo ubit
vrijeme ovdje, čavrljajući.

B: – Kako jedanaest i dvadeset? Deset do jedanaest.

*A vadi iz džepa red vožnje i predaje ga, otvorena na
prvoj stranici, B-u.*

A: – Tamo gdje je križić. (*B provjerava red vožnje, vraća
ga A-u, ponovno sjeda. Duga stanka. A pročišćava
grlo. Stanka. U zanosu.*) Koliko bi samo nesretnih
ljudi to bili još i danas da su na vrijeme spoznali
razmjere vlastite nesreće! (*Stanka.*) Sjećaš li se
Horvata?

B: – Horvata? (*Stanka.*) Nikad nisam susreo nekog s
tim prezimenom.

A: – Ma jesli! Onaj debeli ridokosi. Uvijek se motao tu po
Trešnjevci. Nije više ništa pod milim bogom radio.

Priča se da je izgubio genitalije u nekoj nesreći u
lovu. Vlastita mu je dvocijevka navodno prasnula
među guzovima u trenutku nesmotrenosti, dok je
nišanio neku zečicu.

B: – Ne sjećam se.

A: – Ukratko, glava mu je već bila u pećnici kad su mu
došli reći da mu je ženu pregazila hitna. Sranje,
veli, to se ne smije propustiti, i sad ima posao u
Nami. (*Stanka.*) Kako je Mildred?

B (*zgrožen*): – Oh, pa znaš... (*Zaori se pjev ptice i istog
trenutka prestane. Stanka.*) Dobri Bože!

A: – Filomela!

B: – Uh, presjeklo me!

A: – Ššššš! (*Tiho.*) Slušaj! (*Stanka. Pjev se ponovno
zaori, glasnije, jednako kratko. Stanka.*) U sobi je!
(*Ustaje, udaljava se na vršcima prstiju.*) Dodji, ide-
mo je vidjeti.

B: – Bojim se!

*Ipak ustaje i slijedi A-a, držeći se oprezno iza njega.
Na vršcima prstiju, A se upućuje prema desnom kraju
prostorije, B ga slijedi.*

A (*osvrćući se*): – Ššššš! (*Hodaju dalje, zaustavljaju se
u kutu. A pali šibicu, drži je iznad svoje glave. Stan-
ka. Potiho.*) Nije ovdje. (*Baca šibicu i prelazi pozor-
nicu ispred prozora, na vršcima prstiju, B ga i dalje
slijedi. Zaustavljaju se u lijevom kutu na kraju pro-
storije. Ista igra sa šibicama.*) Evo je!

B (*uzmiče*): – Gdje?

A čučne. Stanka.

A: – Pomozi mi.

B: – Pusti je na miru! (*A ustaje uz napor, prislanjajući na
truh velik kretku za ptice prekrivenu zelenom
svilenom tkaninom urešenom perlicama. Upućuje
se prema svom stolu posrćući.*) Daj mi to.

*Pomaže A-u držati kretku. Zajedno, pažljivo je nose do
A-ova stola.*

A (*zadihan*): – Čekaj! (*Zaustavljaju se. Stanka.*) Hajmo.
(*Nastavljaju hodati, kretku polako odlažu na stol.
A pažljivo skida tkaninu sa strane suprotne dvora-
ni, gleda.*) Donesi svjetiljku.

*B podiže svjetiljku, usmjerava je u unutrašnjost kret-
ke. Naginju se, promatraju. Duga stanka.*

Luka Petrušić

B: – Jedna je mrtva.

Promatraju.

A: – Imaš olovku? (*B mu daje dugu olovku. A je provlači
kroz rešetke kretke. Stanka.*) Da.

Izvlači olovku, stavlja je u džep.

B: – Hej!

*A mu vraća olovku. Promatraju. A uzima B-ovu ruku,
premješta svjetiljku.*

A: – Tako.

Promatraju.

B: – Je li muž ili žena?

A: – Žena. Pogledaj kako je otužno.

Promatraju.

B (*razjaren*): – A on za to vrijeme pjeva! (*Stanka.*) Jesu
li to bengalski cariči ili što?

A: – Bengalski cariči! (*Prasne u smijeh.*) Ah, Morvane,
dokrajčit češ me. Bengalski cariči! (*Smijeh.*) Zebi-
ce, budalo jedna! Ta pogledaj samo tu lijepu zelen-
kastu guzu! A tek plavu kukuljicu! Pa te bijele pru-
ge! I zlatno poprsje. (*Didaktičnim tonom.*) Uosta-
lom, i cvrkut je karakterističan, nemoguće je preva-
riti se. (*Stanka.*) Oh, kako si samo lijep, maleni
moj, kako si lijep! Piu! Piu! Piu! Piu! Piu! (*Stanka.
Rastužen.*) Kad pomisliš da je sve to organski ot-
pad! Sva ta krasota!

Promatraju.

B: – Nemaju što klopati. (*Pokazujući prstom.*) A što je
ovo?

A: – Ovo. (*Stanka. Tihim glasom, polako.*) To su stare
sipine kosti.

B: – Sipine?

A: – Sipine.

Spušta svilenu tkaninu. Stanka.

B: – Hajde, Bertrande, ne budi takav, ne možemo ništa
učiniti. (*A podiže kretku i nosi je prema lijevom
kraju prostorije. B odlaže svjetiljku, nasrće.*) Daj to
meni.

A: – U redu je, u redu je! (*Hoda prema kutu, dok ga B
slijedi, i vraća kretku na svoje mjesto. Uspravlja
se i upućuje prema svom stolu, B ga i dalje slijedi.
A zastaje.*) Nemoj se tako lijepiti za mene, Morva-
ne. Hoćeš da se i ja bacim kroz prozor? (*Stanka. B
odlazi do stola, uzima aktovku i stolicu, odlazi za
svoj stol i sjeda leđima okrenut prozoru. Uključi
svjetiljku pa je odmah isključio.*) Kako završiti? (*Du-
ga stanka. A odlazi do prozora, kresne šibicu, drži
je u zraku i promatra C-ovo lice. Šibica dogorijeva,
baca je kroz prozor.*) Hej! Dodji vidjeti! (*B se ne mi-
če. A pali drugu šibicu, drži je u zraku i promatra
C-ovo lice.*) Dodji brzo! (*B se ne miče. Šibica dogori-
jeva, A je pušta da padne.*) Ne mogu vjerovati!

A vadi maramicu i sramežljivo je prinosi C-ovu licu.

60-ih godina?